

רע"פ 6093/20 - יחיא גאבר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 6093/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: יחיא גאבר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ג 9012-01-20 מיום 21.7.2020 שניתן על ידי סגן הנשיא י' שפסר והשופטים ה' עובדיה וש' בורנשטיין

בשם המבקש: עו"ד אבישי שפיגל

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (סגן הנשיא י' שפסר והשופטים ה' עובדיה וש' בורנשטיין) בעפ"ת 9012-01-20 מיום 21.7.2020, בגדרו התקבל ערעור המשיבה עלגזר דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (השופט ע' מורנו) בת"פ 4552-11-18 מיום 19.11.2019.

2. המבקש הורשע ביום 17.7.2019, על פי הודאתו, בעבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס (16 עבירות), לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ); ניהול פנקסי חשבונות כוזבים, במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס, לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק האמור; ומסירת דוח הכולל ידיעה כוזבת, במטרה להתחמק או להשתמט משלום מס (20 עבירות), לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק זה.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן שהוגש נגדו, בשנת 2005 נרשם המבקש כעוסק מורשה לפי חוק מע"מ אשר תחום עיסוקו עבודות עפר ובניה, ועל כן הוא חויב בניהול מערכת חשבונות ובהגשת דוחות תקופתיים למנהל מס ערך מוסף (להלן: המנהל).

באישום הראשון נטען, כי בתקופה שבין ינואר 2011 ועד חודש אפריל 2014, ניכה המבקש 16 חשבונות מס הרשומות על שם ספקים שונים, ללא שעמדה בבסיסן עסקת אמת, בסכום כולל של 2,913,777 ש"ח; רשם את החשבונות הללו בפנקסי החשבונות שלו; וניכה שלא כדין מס תשומות על סך 413,973 ש"ח.

על פי הנטען באישום השני, בדיווחיו התקופתיים למנהל, נמנע המבקש מפירוט עסקאות שונות שבוצעו על ידו בהיקף של 8,160,623 ש"ח, וזאת בכוונה להתחמק מתשלום מס בסך 750,255 ש"ח.

3. בטרם נגזר דינו, הופנה המבקש לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן. בתסקיר צוין, בין היתר, כי המבקש נעדר הרשעות רלוונטיות, לקח אחריות על מעשיו וכי רמת הסיכון לביצוע עבירות דומות על ידו פחותה. על כן, המליץ שירות המבחן על שילוב המבקש בקבוצה טיפולית במסגרת צו מבחן למשך שנה, לצד ענישה של מאסר בפועל שירוצה במסגרת עבודות שירות ומאסר מותנה.

4. בגזר דינו עמד בית משפט השלום על חומרתן של עבירות המס, הפוגעות בקופה הציבורית ומכבידות על הרשויות הציבוריות במילוי תפקידיהן. על כן, ולנוכח מדיניות הענישה הנוהגת, נקבע מתחם העונש ההולם לעבירות שבהן הורשע המבקש בין 8 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות לבין 32 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס בסך 10,000-20,000 ש"ח.

בקביעת עונשו בתוך מתחם זה, שקל בית המשפט לקולא את הפגיעה שתיגרם למבקש ולמשפחתו כתוצאה מהטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח; הודאתו במיוחס לו כבר בעת חקירתו במשטרה; השיהוי שבהעמדתו לדין; ונסיבותיו האישיות - בהן היעדר עבר פלילי בעניינו, מצבו הכלכלי הקשה והערכת שירות המבחן כי הסיכון להישנות העבירות נמוך.

לאור כל האמור, גזר בית משפט השלום על המבקש עונשים של 8 חודשי מאסר בפועל לריצוי במסגרת עבודות שירות; 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת מס מסוג עוון; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירת מס מסוג פשע; קנס בסך 10,000 ש"ח; וצו מבחן למשך שנה.

5. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המשיבה על קולת העונש.

נקבע, כי הקושי בגילוי עבירות המס והנזק שנגרם מהן לקופה הציבורית, לצד הקלות היחסית שבביצוען והרווח הצפוי מהן למבצע העבירה, מחייבים, ככלל, ענישה מרתיעה של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי חומרה יתירה קיימת בנסיבות עניינו, לנוכח היקף העלמת המס - מעל מיליון

ש"ח; התכנון שקדם לביצוע העבירות; ובשים לב לכך שהמבקש לא הסיר את מחדלו באי-תשלום חובו לרשויות מס ערך מוסף, חרף הזמן שחלף מביצוע העבירות ועל אף שניתנה לו ההזדמנות נוספת לשם כך בשלב הערעור.

בהקשר זה נדחתה טענת המבקש לפיה העבירות נעברו על ידו בשל לחץ של גורמים פלייליים שונים, מאחר שלא הובאו לה כל תימוכין; ונקבע כי מכל מקום, אין בטענות מסוג זה כדי להצדיק את אי תשלום החוב המוטל עליו בגין אי תשלום המס לרשויות.

לאור האמור, ובשים לב לכלל כי ערכאת הערעור אינה נוהגת למצות את הדין, הוחמר עונש המאסר בפועל שנגזר על המבקש, כך שישא 15 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. עם זאת, לנוכח מצבו הכלכלי של המבקש והעובדה כי עונש המאסר שהושת עליו הוחמר בערעור, נקבע כי יתר חלקי גזר הדין יותרו על כנם.

6. מכאן הבקשה שלפניי.

בבקשתו, טוענן המבקש כי בית המשפט המחוזי לא התחשב באופן מספק בשיהוי בהגשת כתב האישום נגדו, בשלהי שנת 2018, בעוד העבירות בוצעו בין השנים 2011-2014; כי בית משפט השלום קבע כעובדה כי העבירות נעשו על ידו בשל לחץ שהופעל עליו מצד גורמים שונים, ולא היה מקום להתערב בקביעה זו; וכי אין לזקוף לחובתו את אי הסרת המחדל, שכן נוכח מצבו הכלכלי, לא היה בידו לשלם את חובו לרשויות מס ערך מוסף.

עוד נטען, כי עניינו של המבקש מעורר שאלה עקרונית - שעניינה אם עבירות כלכליות מחייבות הטלת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח בכל מקרה שבו לא תוקן המחדל.

7. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות לערער "בגלגול שלישי" תינתן רק במקרים נדירים המעוררים סוגיה משפטית בעלת חשיבות ציבורית החורגת מעניינו של המבקש, או כאשר עולה חשש כי למבקש נגרם עיוות דין או אי צדק קיצוני (רע"פ 1238/19 אחדות נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (27.2.2019)). יתירה מכך, כאשר הבקשה נסובה על חומרת העונש בלבד, לא תינתן רשות ערעור אלא במקרים שבהם גזר הדין ניתן תוך סטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים.

הבקשה דנן אינה נמנית עם מקרים חריגים אלו. חרף ניסיונותיו של המבקש לשוות לבקשתו כסות עקרונית, הרי שמעיון בה עולה כי היא נטועה היטב בנסיבותיו האישיות. זאת ועוד, המבקש לא הניח כל תשתית שיש בה כדי ללמד על כך שעונשו נגזר תוך סטייה ממדיניות הענישה הנוהגת, ודי בכך לדחות את הבקשה.

8. דין הבקשה להידחות אף לגופה. בית משפט זה עמד על הצורך בענישה מוחשית בגין עבירות מס, תוך העדפת האינטרס הציבורי בהרתעה ממשית מפני ביצוען. זאת, בין היתר, בשל הנזק הרב הגלום בהן לקופת המדינה, הקלות היחסית שבה ניתן לבצען, והקושי הכרוך בגילויין. לפיכך, נקבע כי נקודת המוצא בעבירות אלו היא הטלת עונש

מאסר לריצוי מאחורי סורג וברח (רע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל, פסקה 11(31.12.2018)).

דברים אלו נכונים אף במקרה דנן – וזאת חרף נסיבותיו האישיות של המבקש.

9. לבסוף, יש לדחות את טענת המבקש לפיה נבצר ממנו להסיר את מחדלו נוכח מצבו הכלכלי, ולו בשל העובדה כי חרף ההזדמנות שניתנה לו בשלב הערעור, לא טרח להסדיר אפילו חלק זעום מחובו כלפי רשויות מס ערך מוסף (ראו רע"פ 1154/20 מלכה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.2.2020)).

10. הבקשה נדחית אפוא, וממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, י"ח באלול התש"ף (7.9.2020).

ש ו פ ט
